

Qvadragesimale Ambrosianvm Dvplex, In Dvos Tomos Divisum

In Hoc Opere Per Singvlos Qvadragesimæ dies habetur bina Concio cum Morali, iuxta Euangelia, quæ in Ecclesia Mediolanensi leguntur. Cvm Indicibvs, Sacræ Scriptvræ, Et Rervm notabilium, cum Summa Concionum & Thematum Euangeliorum. Accomodantvr Hæe Conciones Ad Vsvm Romanum pro Quadragesima & ...

Tomvs Primvs, Continens Conciones A Dominica Prima, Qvæ Dicitvr In Capite, vsque ad quartam exclusiuè, quæ dicitur de Caeco

Bellintani, Mattia

Coloniae Agrippinae, 1626

Fer. III. Maria Magdalene, & altera Maria, vsq[ue] in hodiernum diem.
Matth. 28.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55873)

cunque iter est, quod extra iustitiam est. Per calles deuios, per campos inuios, per inaccessa deserta, per semitas non tritas, non stratas, non vsu planas factas ambulat, quisquis per semitam non ambulat iustitiæ. Heu! infinita multitudo currentium per deuia, per praua, per aspera, per laboriosa, ac difficilia; quas tamen faciliores vias arbitrantur, dum emenso cursu, præcipites dati in Infernum, experti confitebuntur: *Lassati sumus in via iniquitatis & perditionis, & ambulauimus vias difficiles; viam autem Domini ignorauimus.* Qui sic loquentur, qui sic loquuntur, vbi sunt? vbi erunt? Talia dixerunt in Inferno hi, qui peccauerunt. Inquit Sapiens. Infernus itaque terminus est viarum iniquitatis. Infernus locus est, quod tendit impiorum iter, perditio, mors, fovea, lacus miseriæ, stagnum ignis. Ergo sciens tu, quod via hæc te ducit ad præcipitium; te ducit, vbi te hostes, inuadentes, assassini aggrediantur, vbi fera pessima deuorat transcentes, vbi nullus hospes, nulla domus, nulla quies, nulla refectio, sed aduersa omnia, infesta omnia vniuersa luctuosa, misera, calamitosa; Adhuc pergis? adhuc sequeris obstinate? curris adhuc peruerse, furibunde, insane: *Iter impiorum peribit.* Iter impiorum peribit. Peribit iter, quia extra mundum pergit, vbi non erit hoc iter. Peribit, quia plurimum interrumpitur etiam in hac vita. Peribit: perire itinerantes faciet, ducens ad perditionem. Non audisti in Inferno clamantes: *Lassati sumus in via iniquitatis, & perditionis?* Si per iniquitatem pergis, ad perditionem pergis. Si perdit perditio, ergo iter impiorum peribit, perdens pereuntes. Si quis dum per ignotam viam pergis, te moneat: Non est bona via, quam tenes, ecce ista est via. Quid? num duro animo incredulus sequeris inchoatum iter? An non desisteres? Clamat veritas. Clamat, quem certo scis esse veritatem. *Lata via ducit ad perditionem.* Et eam tamen curris pertinaciter? Reuertere, reuertere in viam bonam, in viam pacis & prosperitatis. Ne spreueris admonentem, ne oderis incre-

Sap 5. 7.

17

Psal. 1. 6.

Sap 5. 7.

Psal. 1. 6.

Matt. 7. 53

panem, ne fugias instruentem: propterea quod via vitæ custodienti disciplinam. Qui autem increpationes relinquit, errat. Erras miser; quoniam iter deuium ducit ad mortem: errorem emenda, errorem corripere; ne cum his, qui sunt in Inferno, dicas & tu denique. Ergo errauimus a via veritatis, & iustitiæ lumen non luxit nobis, & sol intelligentiæ non est ortus nobis. Orto iam sole sanctæ mulieres venerunt ad monumentum; vbi viderunt Angelum lucis; vbi Christum solem iustitiæ aspexerunt; vbi quem quærebant, inuenerunt; vbi etiam ad sepulchrum, qui est locus mortuorum, vitam inuenerunt, viderunt, & tenuerunt. Ita faciamus, & nos, vt cum Viuente viuamus nunc & semper. Amen.

FERIA III. PASCHÆ

CONCIO VNICA.

Quam morte præuentus Author non potuit extendere.

Maria Magdalene, & altera Maria, vsque in hodiernum diem.

Matth. 28.

ARGUMENTVM.

Gaudendū in hoc solemnitate propter gloriam Christi & bonum nostrum. Inimici autem Christi terrore concutiuntur & confunduntur.

SI dictum illud Sapientis: *Noli de mortuo inimico tuo gaudere, sciens quoniam omnes morimur, & in gaudium nolumus venire, animaduertissent Iudæi, non fuissent lætati de morte Christi, quem sibi aduersarium existimabant.*

stimabant. Quamvis verè esset amicus; putassent enim, vt putare debuerunt, quod & ipsi in gaudium venturi essent suorum inimicorum. *Quoniam desiderium peccatorum peribit, & peribunt omnes cogitationes eorum.* Quod patet, quia surrexit Dominus, & exterriti sunt custodes, & facti sunt velut mortui, & lapidem, quem reprobauerunt, hic factus est in caput Anguli. Resurrectio ergò Domini, sicut fuit gaudium amicis, si moror inimicis.

2. Quæ duo in Euangelio proposita nunc consideremus. Et primo gaudium amicorum, de quo lectio. *Exierunt ciuit de monumento, cum timore, & gaudio magno currentes nunciare discipulis. &c. Auere. Illa autem accesserunt, & tenuerunt pedes eius, & adorauerunt eum.* Tunc ait illis Iesus: *Nolite timere.* In tribus ergò gauisæ sunt, in aspectu, & loquela Angeli, imò occurru & tactu Domini, & in iussu eius dicentis: *Nolite timere.*

Vbi primum vides, Resurrectionem Domini afferre gaudium; Et hoc primò, propter gloriam Christi, *Si diligereis me, gauderetis utique, quia vado ad Patrem, quia Pater maior me est.* Vadit autem ad maiorem, vt confors sit magnitudinis eius. *Talem habemus Pontificem, qui confedit in dextera sedis magnitudinis in cælis in cælis.* Paruulus enim natus ex nobis; sed tamen antea dictum est: *Hic erit magnus, & Filius Altissimi vocabitur.* Sed in cælis est in gloria Patris, quia in Passione pugnavit, & vicit. *Ego vici, & sedi cum Patre meo in throno eius.* Resurrectio autem est primus passus ad gloriam illam magnam. Iacob quando audiuit. *Ioseph filius tuus viuit, & ipse dominatur in tota terra Egypti, quasi de graui somno euigilans; tamen non credebat eis.* Cumq; vidisset plaustra, & vniuersa que miserat, renouit spiritus eius. Considera desiderium Tobie & vxoris, quæ sedebat fecus viam quotidie in supercilio montis, vnde respicere poterat de longinquo, & vidit a longè, & illic agnouit, currensque nuntiavit viro suo. Tunc præcurrit canis, & quasi nuncius adueniens blandimento suæ caudæ gau-

debat. Et confurgens cæcus pater eius, cepit offendens pedibus currere: O si in nobis esset vera dilectio erga Christum, quantum gauderemus! Mulieres exierunt cum gaudio magno ad nuntium Angeli veluti canis blandientis. Et illi cœperunt ambo flere præ gaudio. Post ingressum Saræ & familiæ, venerunt Achior & Nabath consobrini Tobie gaudentes ad Tobiam; & congratulantes ei de omnibus bonis, quæ circa illum ostenderat Deus. Et per septem dies epulantes, omnes cū gaudio magno gauisi sunt. Defectus gaudij ex defectu amoris.

Secundo, propter bonum nostrum. Discipuli à timore erepti gauisi sunt viso Domino, omnibus affert multa bona. *Noras Psal. 15. 11. mihi fecisti viam vitæ, &c. in finem. Destruxit quidem mortem, illuminauit autem vitam & incorruptionem. Resurrexit propter iustificationem nostram. Eripuit nos de potestate tenebrarum, & transtulit in Regnum Filij dilectionis suæ (qui rediuuus, dixit: Data est mihi potestas) in quo habemus redemptionem per sanguinem ipsius, remissionem peccatorum: qui est imago Dei inuisibilis, &c. Primogenitus ex mortuis, vt sit in omnibus ipse primatum tenens. Et tandem Regenerauit nos in spem viuam per Resurrectionem Iesu Christi ex mortuis, in hereditatem incorruptibilem.*

Quis vitam expectaret à mortuo? Pro viuis à mortuis. Vide Baruch 6. Epistolam Ieremie de Idolis, quod *habent linguam, & non loquuntur; coronas aureas, & non liberantur ab erugine & tineâ. Purpuram, sceptrum, sed in se percantem non interficiunt.* Et similia multa. Si igitur Dominus prædicaretur adhuc mortuus, quis in illum speraret? *Si Christus non resurrexerit, inanis est prædicatio nostra, inanis est fides vestra.* Ideò post querelam Passionis rogat: *Salua me ex ore leonis, & à cornibus unicornium humilitatē meam.* Et addit: *Narrabo nomen tuum fratribus meis.* Deinde: *Timeat eum omne solum Israel, quoniam non spernit, neque despicit deprecationem pauperis.* Ergò reminiscuntur, & conuertentur ad Dominum.

Ccccc 2

vniuersi

Fructus
Fructus
Sapientia
Moralis

Mat. 11. 10.
Mat. 14. 5. 4.
Mat. 28. 4.
Mat. 17. 22.
Mat. 14. 28.
Mat. 8. 1.
Mat. 9. 6.
Mat. 1. 31.
Mat. 3. 21.
Mat. 4. 5. 2. 6.
Mat. 11. 5.

Psal. 15. 11.
2. Tim. 1.
Rom. 4. 25.
Col. 1. 13.
Matt. 28.
Col. 1. 14.
1. Pet. 1. 3.
Isai. 8. 19.
Bar. 6.
1. Cor. 15. 14.
Psal. 21. 22.

uniuersi fines terræ, &c. Gentium, &c. Et anima mea illi uiuet, & semen meum seruet illi.

4. Vides secundò, quomodo gaudendum in Christo, *cum timore* (inquit) *& gaudio magno*, Territæ sunt mulieres ex visione Angelorum, qui postea consolati sunt illas Euangelio Resurrectionis. Gaudium Christi incipit a pœna, quia timor pœnâ habet, post peccatû præsentia cœlestiû terret. Sic Adam sentiens venientem Dominum ad auram, timuit & abscondit se. Venit Diabolus in se ipso re ipsa venena fundente, & mulier non timuit. Venit Dominus in vento refrigerante, & vir timet, qui debet esse constantior. Cur ita? peccatum fuit in causa, quod morder interius, & habet repugnantiam cum cœlestibus, & confundit & pudescit. Ided mulier innocens tunc non timuit. Secundò, timuerunt homines timore, vbi non erat timor. Semel Dominus apparuit in monte fumigante, & timens populus rogauit non ultra videre. Sæpè Deum offendens ab eo flagellatus est, & tamen non timebat replicare peccata: vnde flagellabatur denuò. Vterque venit in re naturali, serpente & aura, quia sufficiebant. Vnde & arcum posuit signum: sed vbi mulier non timuit, bonum euenit. Ibi pœnatum, & peccatum. Hic remedium contra vtrunque, quod est causa lætitiæ.
5. Timor ergò facit locum gaudio, quia Deum reueretur, cuiusque maiestatem atque iustitiam: per ipsum tamen accedimus ad misericordiam. Tanta & tot staturæbat Deus in sanctuario, & operabatur ad terrorem, vt sic gratiam & misericordiam obtinerent. Ergò ex timore gaudium. *Timor Domini delestat cor, & dabit lætitiã & gaudium*. Præterea, tantus thesaurus potest perdi, ided timendum. Iacob quantò ditior, tantò magis pauidus, ne Esau interimeret. E contra, gaudium mundi timorè incutit & dolorem. Moyses descendens de monte audiuit vocem lætantium ante vitulum, quem lætantes adorauerunt, sed indè mors & minæ.

Vides tertio gradum & ordinem. Gaudent mulieres ad nuntium Angelorum. Secundo in re videntes & tenentes Dominum. Nunc spe gaudentes, quæ quantò certior, tanto lætior. Habent enim res gaudiosa in virtute. Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus. Vnde iam quasi stantes erant pedes nostri in atrijs tuis Ierusalem. Verum cœleste bonum non tantum spe, vt terrenum; sed & re aliqua centuplum in hunc mundum. Pars hereditatis populi in itinere extra Iordanem: manna in deserto, visio in monte. Videant Regnum Dei veniens, vt tandem pleno fruatur. *auertio vobis gaudium magnum, quod erit omni populo*. Interim Pastores viderunt, & reuersi sunt glorificantes, & laudantes Deum in omnibus quæ audierant, & viderant. Ioseph Patri misit ex omnibus diuitijs Egypti, quò tandem Pater venit. *Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa, (id est Sapiencia) & lætatus sum in omnibus, quoniam antecederat me ista sapiencia, nempe in via, quæ ducit ad vitam, & ad gaudium Domini. In omnibus lætatus, quia omnia seruiunt ad virtutem, vbi est sapiencia, virtus autem lætificat.*

De spe ad rem. Angelico præcepto obedientibus occurrit Iesus. Ibant nunciare discipulis, vt & ipsi gaudium participaret. *Gratis accepistis, gratis date. Quam sine fultione didicistis, & sine inuidia comunico. Bibe aquam de cisterna tua, & fluente pascuis tui, Deriuentur fontes tui foras, & in plateas aquas tuas diuide. Habeto eas solus, nec sint alieni participes tui.* Nemo diminuat internum gaudium, & nemo tollat à vobis. Sic tamen, vt ex abundantia cordis & de ventre eius fluant aquæ vitæ. Sic Christus factus gloriosus visitat amicos.

Sic faciendo nedum non decescunt aquæ, sed fons paruos creuit in fluum. maximum: & in aquas plurimas abundauit. Ided euntibus occurrit Iesus, & salutat dicens: *Auete! ò quam suavis est Dominus? Vident occurrentem, audiunt saluantem, tenent incedentem, & adorant si-*

rant sistentem. Tria ad confirmationem. Vident & recognoscunt in figura. Audiunt, & norunt vocem. Tenent. *Palpato, & videte, quoniam spiritus carnis, & ossa non habet* Sic confirmate adorant.

8 Vide, quod in via adhuc aliquo modo
 Rom 8. 24. videtur. *Spes autem, qua videtur* (inquit) *non est spes: nam quid videt quis, quid sperat? si autem quod non videmus, speramus, per patientiam expectamus. Sed tamen sunt quidam, qui non gustabunt mortem, donec videant filium hominum venientem in regno suo.* Praeuenit enim nos in benedictionibus dulcedinis. Sic Moyses dilectus Deo: & hominibus, vidit sicut Stephanus, gloriam Dei, & Iesum stantem a dextris Dei. Et similem illum fecit in gloria sanctorum, & ostendit illi gloriam suam. Vidit tamen transeuntem. *Cumque transibit gloria mea, ponam te in foramine petrae, & protegam dextera mea, donec transeam: tollamque manum meam, & videbis posteriora mea, faciem autem meam videre non poteris.* Ergo & ista tenent pedes transeuntis; sed occurrentis vident faciem, ille transeuntis vidit posteriora. Christus Deus & homo, ut Deus videtur in facie, ut homo in scapulis. Sic enim posterior est Patre, dignitate, natura & tempore. Magna differentia videre faciem, ubi res cognoscitur proprie, & posteriora, ubi confuse cognoscitur respectu faciei. Sed magnum bonum est credere Christum, id est posteriora. Tene pedes, quia brevis mora, & dulcis hora, sed prius accesserunt, studendum est appropinquare per profectum. Non perdena occasio, dum tempus habemus. *Tempus amplexandi, tempus longè fieri ab amplexibus. Contendimus siue abstrahere, siue praesentes plerumque illi Martha ministrabat. Maria sedebat ad pedes. Illa turbabatur erga plurima; haec adhaerebat; & ideo vnus spiritus eum eo. Tamen dum recedunt a loco, ubi positus erat, & cessant quaerere, vacantes proximo, occurrit illis. Dignos se ipsa circuire quarens, & in viis ostendit se illis hilariter, & in omni prouidentia occurrit illis. Ruth dum seruiti fideli, locui facta est mater Christi. Ia-*

cob laborans meretur vxores, vnde Christus. & ex ea potissimum quam primis laboribus confectus, & de qua neque cogitabat. Laboremus ergo fideliter, ut digni efficiamur promissionibus Christi.

SECUNDA PARS.

Q Vid de inimicis? externi sunt custodes, dederunt illis pecuniam: & meritum est iniquitas sibi. Putabant Iudaei iam se liberos a periculis, sublato Christo: sed in anxietatem acriorem coniecti sunt, & traxerunt ad se mortem, morientes in peccato suo, perditio loco & gente, primatu, & libertate, abducti in dispersionem gentium. *Inimici mei dixerunt* (id est peccati sunt) *in la mihī, quando morietur, & peribit nomen eius?* &c. *Verbum iniquum constituerunt aduersum me. Nunquid qui dormit, non adiciet, ut resurgat?* Hebraea. *Verbum iniquum effusum est in isto: & qui dormit non adiciet, ut resurgat. Etenim* (Hebraeum) *homopac. &c. resuscita me, & retribuam eis, &c. Nec la teris inimica mea super me: quia cecidi. Consurgam, cum sedero in tenebris: Dominus lux mea est. Iram Domini portabo, quoniam peccaui ei, donec causam meam iudicet, & faciat iudicium meum: educet me in lucem, videbo iustitiam eius. Et* *aspiciet inimica mea, & operietur confusio ne, qua dixit ad me: Vbi est Dominus Deus tuus? (confidit in Deo, liberet nunc eum) oculi mei videbunt in eam: Nunc erit conculcationem, ut lutum platearum.* En quomodo Iudaea conculcatur, & regio, & gens (sic diabolus perdidit principatum.) *Deus ostendit mihi super inimicos meos, ne occidas eos, ne quando obliuiscantur populi mei. Disperge illos. &c. protektor meus, Domine.*

Sed quid fideles, qui aduersantur illi iniqui, qui oderunt gratis, & annuntiant oculis? *Quoniam mihi* (inquit) *pacifice loquebantur, & in iracundia terra loquentes dolos cogitabant. Quamuis haec verba dicta sint de Iudaeis, etiam Christianis malis possunt applicari, qui Christi aduersarii sunt moribus iniquis, qui sine causa, ab illotantis bonis affecti, oderunt illum, eius*

IOH. 14. 23 præcepta transgredientes: Nam qui diligit
LUC. 11. 23. me, sermonem meum seruabit; & qui non est
 mecum, contra me est: Annuntiant oculis fingentes se fideles, & pacem loquentes, sed in terrena iracundia, qua ex terrenorum concupiscentia contra veritates exardescunt; dolose agunt. De his ergo quid?
Psal. 3. 4. Tu autem susceptor meus, gloria mea, & exaltans caput. Ego dormiui, &c. & exurrexi. Non timebo mill. &c. Exurge Domine, sal. &c. Quoniam tu percussisti omnes, aduersantes mihi sine causa, dentes peccato-

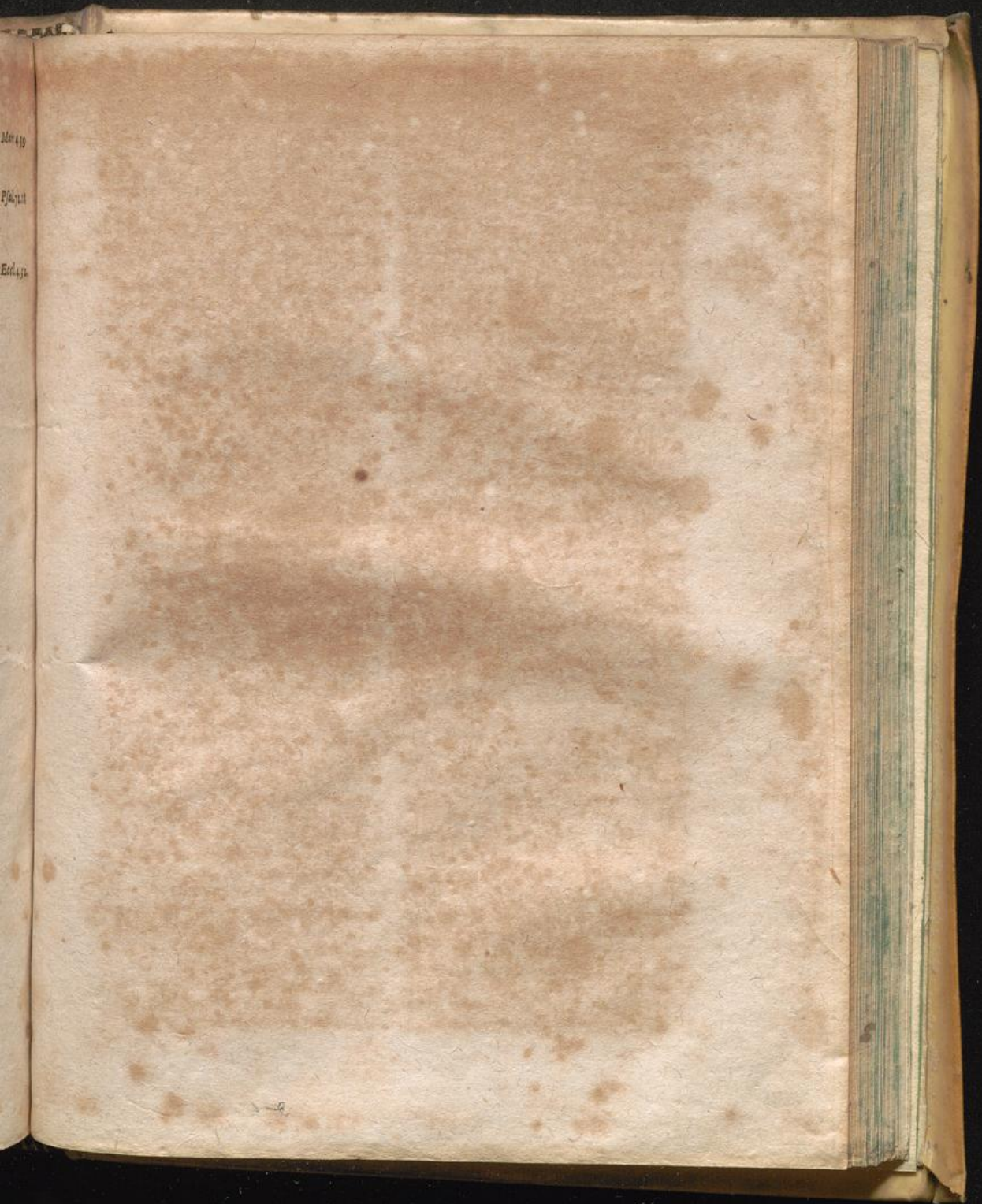
rum contriuisisti. Dormit nunc, dum dissimulat. At surgens imperabit ventis, & discet mari: Tace, obmutescet; & fluctus superbiorum deiciet, dum alluantur. Quomodo facti sunt in desolationem? subito defecerunt, perierunt propter iniquitatem suam.

Sit ergo Christi gloria bonis lætitia, malis tristitia, si non poenitent. Noli resistere contra faciem Potentis, nec conueria contra iterum fluminis.

F I N I S.

I N D E X

260 4 19

260 4 19

260 4 19

260

